

MEMORANDUM

Federale verkiezingen 2010

De prioriteiten van FEPEG voor de volgende legislatuur van de Federale Regering zijn:

- het creëren van een positief investeringsklimaat om een tekort aan capaciteit voor de productie van elektriciteit te vermijden;
- een kostenefficiënte implementatie van het Europese Klimaatpakket, met bijzondere aandacht voor hernieuwbare energie;
- de integratie van de groothandelsmarkten in Europese regionale groothandelsmarkten voor gas en elektriciteit;
- het verbeteren van de efficiëntie van de leveringsmarkt.

In dit kader wil FEPEG een leidende en bepalende rol spelen met twee concrete initiatieven:

1. het afsluiten van een **investeringspact** met de federale en regionale overheden om het tekort aan productiecapaciteit voor elektriciteit - dat de bevoorradingszekerheid in België dreigt in gevaar te brengen - weg te werken;
2. het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten en van de marktprocessen, zoals facturatie, leverancierswissels, ..., door een **verbeterde uitwisseling van gegevens** tussen enerzijds de gas- en elektriciteitsleveranciers en anderzijds de netbedrijven.

In het licht van deze initiatieven heeft FEPEG in dit Memorandum een aantal prioriteiten en aandachtspunten voor het Federale Energiebeleid bondig gebundeld.

juni 2010

Investeringen

- ✓ Investeringsklimaat
- ✓ *Level playing field*
- ✓ Energiemix
- ✓ Onderzoek en ontwikkeling
- ✓ Emissierechten
- ✓ Hernieuwbare energie
- ✓ Aardgasbevoorrading
- ✓ *National Emission Ceilings (NEC)*

Groothandelsmarkt

- ✓ Integratie van de groothandelsmarkten

Leveringsmarkt

- ✓ Centrale uitwisseling van gegevens
- ✓ *Smart metering*
- ✓ Rol van leverancier als financiële tussenpersoon niet bezwaren

Energiebelastingen

- ✓ Europees *Energy tax package*

Info:
02 500.85.85
info@fepeg.be
www.fepeg.be

Investeringsklimaat

Op dit ogenblik worden investeringen in infrastructuur voor de elektriciteitsproductie of het transport van elektriciteit en gas bemoeilijkt door de onzekerheid over een aantal economische randvoorwaarden (de rol van kernenergie, de uitwisselbaarheid van groenestroomcertificaten, het gebruik van inkomsten uit de veiling van emissierechten, de doelstellingen voor hernieuwbare energie, de regelgeving inzake NO_x en SO₂, ...).

Om deze reden nodigt FEBEG de federale overheid uit om zich mee in te zetten voor het afsluiten van een investeringspact tussen de betrokken federale en regionale overheden en de elektriciteitsproducenten. Dit pact moet een positief investeringsklimaat scheppen door te zorgen voor een **gunstig, stabiel, rechtszeker en consistent – wettelijk én regulatorisch** – kader dat nieuwe investeringen faciliteert en aanmoedigt. De tijdshorizon voor dit investeringspact wordt bij voorkeur afgestemd op de Europese klimaatdoelstellingen, dus minstens tot 2020.

Investeringsklimaat

- ✓ Bepalende beleidsbeslissingen
- ✓ Lange-termijn-visie
- ✓ Investeringspact
- ✓ Afstemming op klimaatdoelstellingen

Level playing field

Als gevolg van de voortschrijdende Europese integratie van de elektriciteits- en gasmarkten **neemt de internationale concurrentie in de energiesector steeds meer toe**.

Het gevolg is dat de energiebedrijven meer en meer opereren – en dus ook hun investeringsbeslissingen nemen – in een internationale context: het belang van een *level playing field* neemt dus verder toe. FEBEG acht het daarom belangrijk dat bij de invoering van nieuwe beleidsmaatregelen rekening wordt gehouden met de werking van de meer en meer geïntegreerde elektriciteits- en gasmarkten. Dit geldt ook voor de omzetting van nieuwe Europese regelgeving.

Level playing field

- ✓ Internationale concurrentie
- ✓ Belang van *level playing field*

Energiemix

Om het hoofd te bieden aan de toekomstige uitdagingen op het vlak van de **betaalbaarheid van energie, de bevoorradingszekerheid en de klimaatdoelstellingen**, zal de federale overheid moeten streven naar een evenwichtige mix in de technologieën voor elektriciteitsproductie, waarin geen enkele technologie *a priori* wordt uitgesloten, én in het gebruik van primaire energievectoren, die bij voorkeur aangevoerd worden vanuit meerdere bronnen via diverse aanvoerroutes.

Energiemix

- ✓ Grote uitdagingen
- ✓ Evenwichtige energiemix
- ✓ Spreiding aanvoerroutes

Onderzoek en ontwikkeling

Onderzoek en ontwikkeling is meer dan ooit noodzakelijk **om de transitie naar een koolstofarme economie te doen slagen en een duurzame energievoorziening te blijven garanderen**. In de praktijk stellen we vast dat de energiegerelateerde budgetten voor onderzoek en ontwikkeling de voorbije jaren net zijn gedaald.

FEBEG pleit dan ook voor een inhaalbeweging op dit vlak. Bovendien moet België deelnemen aan pilootprojecten waarbij nieuwe technologieën kunnen worden uitgetest vooraleer zij grootschalig in het energiesysteem

Onderzoek en ontwikkeling

worden geïntegreerd. Om in het internationale onderzoek een belangrijke rol te blijven spelen, wenst FEBEG het belang te onderstrepen van een niet-gefragmenteerde aanpak in België - waarbij een kritische massa van competenties in energietechnologie wordt opgebouwd - én voor een aanpak waarbij de bedrijven uit de sector sterk betrokken zijn met het oog op een optimale implementatie van de onderzoeksresultaten. De nadruk moet liggen op onderzoek en ontwikkeling in kernenergie, in rendementsverhoging van bestaande technologieën voor elektriciteitsproductie, in hernieuwbare energiebronnen, in slimme technologieën, in opslag van energie en in elektrische voertuigen.

- ✓ Inhaalbeweging
- ✓ Niet-gefragmenteerde aanpak
- ✓ Betrokkenheid van de energiebedrijven

Emissierechten

Vanaf 2012 zullen de elektriciteitsproducenten hun CO₂-emissierechten moeten aankopen op een veiling.

Deze veilingen moeten voorspelbaar, transparant en efficiënt zijn. Bovendien moeten ze een gelijke behandeling van alle productie-installaties waarborgen. Om op elk ogenblik een efficiënte werking van de elektriciteitsmarkt te kunnen waarborgen, moeten de veilingen bovendien tijdig georganiseerd worden en bij voorkeur **op één gemeenschappelijk platform op Europees niveau**, eerder dan per land of per gewest.

De opbrengsten van de veilingen moeten bij voorkeur gebruikt worden om de meerkosten van het klimaatbeleid te kunnen beperken voor alle eindgebruikers. Om concurrentievervalsing te vermijden, is het hoe dan ook essentieel dat het gebruik van de inkomsten in België wordt afgestemd op het beleid in de naburige lidstaten.

Investerings

- ✓ Tijdige organisatie eerste veiling
- ✓ Via Europees platform
- ✓ Beperken klimaatkosten voor alle eindgebruikers
- ✓ Afstemming met naburige lidstaten

Hernieuwbare energie

Het technisch-economisch potentieel voor hernieuwbare energie is voor België relatief beperkt: weinig hoogteverschillen voor waterkracht, weinig uren zonneshijns voor zonne-energie, een korte kustlijn voor *off shore* windenergie, weinig geschikte locaties voor *on shore* windenergie, ... Om die reden zal de impact van de Europese doelstelling voor hernieuwbare energie op de energieprijzen in België hoger zijn dan het Europese gemiddelde.

Om deze meerkosten te beperken, dient België maximaal gebruik te maken van de mogelijkheden tot flexibiliteit: gemeenschappelijke projecten, statistische uitwisselingen en uitwisseling van groenestroomcertificaten.

Bovendien moet de doelstelling voor België voor hernieuwbare energie op korte termijn – en op basis van een gelijke marginale kost – verdeeld worden tussen het federale niveau (*off shore* windenergie) en de gewesten evenals tussen de vectoren ‘elektriciteit’, ‘warmte en/of koeling’ en ‘transport’.

FEBEG pleit voor continuïteit in het beleid – dus voor het behoud van het systeem van groenestroomcertificaten – maar ook voor meer harmonisatie en het streven naar uitwisselbaarheid van de groenestroomcertificaten tussen de gewesten en met andere lidstaten die dit instrument hanteren. Dit geldt ook voor de certificaten voor de *off-shore* windenergie.

Investerings

- ✓ Beperkt technisch-economisch potentieel
- ✓ Maximaal gebruik flexibiliteitsmechanismen
- ✓ Nood aan verdeling doelstelling
- ✓ Behoud groenestroomcertificaten
- ✓ Uitwisselbaarheid groenestroomcertificaten

Aardgasbevoorrading

Aardgas levert een onontbeerlijke bijdrage tot de energiebevoorrading van het land en is als flexibele en meest **milieuvriendelijke koolwaterstof-energiebron bestemd om in de toekomst een toenemende rol te vervullen naast – en complementair met – hernieuwbare energievormen** zoals zonne- en windenergie, niet alleen voor verwarmingsdoeleinden en industriële toepassingen maar ook voor elektriciteitsproductie.

België is volledig afhankelijk van de invoer van aardgas: het is daarom belangrijk de rol van België als draaischijf in het Europese gasnetwerk te vrijwaren en te versterken.

Om deze redenen dringt FEBEG er bij de federale overheid op aan om het belang van aardgas als energievectoor voor de toekomst te erkennen en maatregelen te nemen die het gebruik van de Belgische transit-infrastructuur optimaliseren en die een kostenefficiënte uitbreiding van de transportcapaciteit stimuleren in het belang van de Belgische gas-consument.

Investerings

- ✓ **België als draaischijf**
- ✓ **Incentives voor investeringen**

National Emission Ceilings (NEC)

De Europese NEC-Richtlijn beoogt het opleggen aan elke lidstaat van nationale emissiedoelstellingen – *National Emission Ceilings* (NEC) – voor luchtpolluenten zoals NO_x, SO₂ en fijn stof.

FEBEG vraagt de federale overheid een grondige impactstudie uit voeren vooraleer **een verdere aanscherping van de NEC-plafonds voor België te overwegen**. Bovendien pleit FEBEG sterk voor een evenwichtige verdeling van de inspanningen over de sectoren (elektriciteitsproductie, industrie, transport, verwarming van gebouwen, ...). De Belgische elektriciteitsproducenten hebben al hele grote inspanningen gedaan om hun NO_x en SO₂-emissies terug te dringen. Daarom moeten bijkomende emissiereducties in de elektriciteitssector het voorwerp uitmaken van een *benchmarking* met de buurlanden en getoetst worden op hun kostenefficiëntie en technische haalbaarheid.

Investerings

- ✓ **Technische haalbaarheid**
- ✓ **Kostenefficiëntie**
- ✓ **Verdeling over sectoren**

Integratie van de groothandelsmarkten

Op 8 december 2008 hebben de Energieministers van Duitsland, Frankrijk, Nederland, Luxemburg en België in een *Memorandum of Understanding* bevestigd dat de betrokken landen de wil hebben om tot een ééngemaakte Centraal-West Europese (CWE) groothandelsmarkt voor gas en elektriciteit te komen, omdat deze integratie belangrijke macro-economische voordelen (grote liquiditeit, toename van de concurrentie, ...) biedt. **Efficiënte groothandelsmarkten zijn bovendien een noodzakelijke voorwaarde voor goed functionerende leveringsmarkten.**

FEBEG vraagt dat de nieuwe federale regering haar volle steun zou verlenen aan dit proces van integratie van de groothandelsmarkten - inclusief de reserve- en *balancing*markt - voor elektriciteit en gas om de Belgische eindverbruikers niet de voordelen van een goed functionerende markt voor elektriciteit en gas te ontzeggen.

Groothandelsmarkt

- ✓ **Macro-economische voordelen**
- ✓ **Noodzakelijk voor goed functioneren van leveringsmarkt**

Centrale uitwisseling van gegevens

Leveringsmarkt

De liberalisering heeft tot een exponentiële stijging van de uitwisseling van gegevens tussen netbeheerders en leveranciers geleid. **Fouten in deze gegevensuitwisseling na meteropnames, leverancierswissels, verhuizingen, ... liggen aan de basis van verkeerde facturen en bijgevolg van een wantrouwen van de eindklanten in de vrijmaking van de markt.**

Daarom vinden hierover momenteel besprekingen plaats tussen de netbeheerders, de leveranciers van elektriciteit en gas en de gewestelijke regulatoren. In dit kader pleit FEBEG voor het opzetten van gemeenschappelijke of minstens geharmoniseerde regels en procedures voor het ganse land, alsook voor de oprichting van een uniek centraal *clearing house* met centrale databank: een uitwisselingsplatform waar alle gegevens samenkomen en waarop alle marktspelers aangesloten zijn.

Verschuiven platformen, databanken, procedures en regels zouden immers leiden tot een verhoging van de IT- en beheerskosten (geraamd op een toename van meer dan 160 miljoen EUR per jaar) - die uiteindelijk zal gedragen worden door de eindverbruikers - en tot toetredingsbarrières voor nieuwe leveranciers op de markt.

- ✓ **Betere en correctere informatie-uitwisseling**
- ✓ **Correctere facturatie**
- ✓ **Uniek set van regels en procedures**
- ✓ **Unieke centrale databank**
- ✓ **Kosten verlagen**
- ✓ **Marktefficiënter**

Smart metering

Leveringsmarkt

De introductie van *smart metering* zal het mogelijk maken om te beschikken over **real time informatie over het energieverbruik en de lokale productie**. Bovendien is *smart metering* een nuttig instrument in het kader van rationeel energieverbruik en biedt het de mogelijkheid de kwaliteit en efficiëntie van bepaalde marktprocessen (onder meer de facturatie) te verbeteren en bij te dragen tot een verhoogde bevoorradingszekerheid.

Met het oog op efficiëntie en kostenverlaging pleit FEBEG voor een coherent en interregionaal opgezet project. Gelet op de impact van *smart metering* op de huidige marktprocessen, het regelgevend kader en de activiteiten van de leveranciers vraagt FEBEG nauw te worden betrokken bij het uittekenen, de implementatie en de uitrol van *smart metering* in België.

- ✓ **Uniek smart metering systeem**
- ✓ **Belangrijke impact op marktprocessen en regelgeving**
- ✓ **Betrokkenheid bij de implementatie**

Rol leverancier als financiële tussenpersoon niet bezwaren

Leveringsmarkt

In het Belgische systeem fungeert de leverancier als tussenpersoon tussen de transport- en distributienetbeheerders enerzijds en de klanten anderzijds. De netkosten zitten vervat in de facturen die de leveranciers naar hun klanten sturen. **Met de economische crisis zijn er echter een groeiend aantal oninbare facturen**. FEBEG is van oordeel dat de niet recupereerbare netkosten – die kunnen oplopen tot de helft van deze onbetaalde facturen – ten laste moeten zijn van de netbeheerder en niet van de leverancier.

Ook inzake de toekenning van het sociaal tarief ondervinden de leveranciers grote moeilijkheden bij de terugbetaling door de regulator van het verschil tussen het sociale tarief en hun normale commerciële tarief dat ze aan de huishoudelijke klanten aanrekenen. Zo blijkt dat meer dan 130 miljoen EUR nog niet werd terugbetaald aan de leveranciers die deze sociale tarieven nochtans te goeder trouw hebben toegekend aan

hun rechthebbende klanten.

Kortom, FEBEG pleit ervoor dat de leveranciers van elektriciteit en gas niet langer onredelijke nadelen moeten ondervinden van de rol die zij in het huidige marktmodel spelen als financiële tussenpersoon tussen de overheid of de netbeheerder enerzijds en de eindgebruiker anderzijds.

- ✓ Respect voor rol als financiële tussenpersoon
- ✓ Geen onredelijke nadelen

Europees *Energy tax package*

Energiebelastingen

De Europese Commissie is bezig met een grondige herziening van het belastingsstelsel voor energieproducten, in de richting van een belasting op CO₂.

Voor FEBEG **mag de omzetting van deze nieuwe Europese regels in Belgische wetgeving niet concurrentieverstorend zijn**: zij mag niet leiden tot een hoger belastingsniveau in ons land dan in de andere EU-landen en dubbele taxatie dient vermeden te worden. Daarom dienen installaties die onder het Europese stelsel van emissiehandel vallen, vrijgesteld te worden van een eventuele CO₂-taks en moet de vrijstelling voor het gebruik van brandstoffen voor elektriciteitsproductie behouden blijven.

Omdat een toename van de belasting op energieproducten naar verwachting slechts in beperkte mate de vraag zal beïnvloeden, zal deze weinig impact hebben op de emissies, maar wel (hoge) inkomsten genereren. Daarom dringt FEBEG aan op het gebruik van die inkomsten voor het behalen van de klimaatdoelstellingen.

- ✓ Europees en geharmoniseerd
- ✓ Geen dubbele taxatie
- ✓ Besteding inkomsten

Effectieven leden:

Aspiravi
Vaarnwijkstraat 17
8530 Harelbeke
www.aspiravi.be

Distrigas
Nijverheidsstraat 10
1040 Brussel
www.distrigas.be

E.ON Belgium
Kunstlaan 40
1040 Brussels
www.eon-benelux.com

EDF Belgium
Bischoffsheimnlaan 11 bus 5
1000 Brussel
www.edfbelgium.be

Electrabel
Regentlaan 8
1000 Brussel
www.electrabel.be

Electrawinds
Plassendale 1, Wetenschapspark 1
8400 Oostende
www.electrawinds.be

Eneco Energie
Zandvoortstraat C47/11
2800 Mechelen
www.eneco.be

Essent
Ring Business Center, Noordersingel 19
2140 Antwerpen
www.essent.be

Enel France S.A.S
1-3 rue Lulli
FR-75002 Paris
www.enel.fr

Gassco Belgium
Haven – Kaai 524, Barlenhuisstraat 1
8380 Zeebrugge
www.gassco.no

GDF SUEZ (Succursale), Global Gas and LNG Branch
Gewijde Boomstraat 46
1050 Brussel
www.gdfsuez.com

Laborelec
Rodestraat 125
1630 Linkebeek
www.laborelec.be

Lampiris
Rue Natalis 2
4020 Liège
www.lampiris.be

Nuon Belgium
Medialaan 34
1800 Vilvoorde
www.nuon.be

SPE
Regentlaan 47
1000 Brussel
www.spe.be

WINGAS
Kunstlaan 21
1000 Brussel
www.wingas.de

Toetredende leden:

Belpower International
Vilvoordselaan 200
1000 Brussel
www.belpower.be

T-Power

T-Power
Gulledelle 96
1200 Brussel

**Publicatie van de Federatie
van de Belgische Elektri-
citeits- en Gasbedrijven**

**FEPEG
Ravensteingalerij 3, bus 9
1000 Brussel
894 510 739 RPR Brussel
Tel: + 32 2 500 85 85
Fax: + 32 2 500 85 86
info@febeg.be
www.febeg.be**

**Verantwoordelijke
uitgever: Jan Herremans**